

Starostwo Powiatowe w Limanowej
Wydział Ochrony Środowiska, Rolnictwa i Leśnictwa

SZKODY ŁOWIECKIE

-poradnik dla rolników-

2016, 2017

Spis treści

Zawartość

WSTĘP	3
I. Postępowanie związane ze szkodami w uprawach i płodach rolnych wyrządzonymi przez zwierzynę łowną: dziki, losie, jelenie, daniiele, sarny.....	3
II. Postępowanie związane ze szkodami wyrządzonymi przez zwierzęta podlegające prawnej ochronie: żubry, wilki, rysie, niedźwiedzie, bobry i losie.....	6
1. Szkody od bobrów	6
2. Szkody od wilków, rysiów, niedźwiedzi	6
3. Szkody od łosi.....	7
III. Postępowaniem przy kolizjach ze zwierzętami na drogach publicznych.	7
IV. Szkody spowodowane przez pozostałe zwierzęta.....	8
V. Wzory pism	9
1. Druk Nr 1: Wzór wniosku o zgłoszenie szkody łowieckiej	10
2. Druk Nr 2: Wzór protokołu z oględzin i szacowania	11
3. Druk Nr 3: Wzór zawiadomienia o zbiorze.....	14
4. Druk Nr 4: Wzór wniosku polubownego załatwienie sporu	15
5. Druk Nr 5: Wniosek o odszkodowanie za szkody wyrządzone przez bobry .	16
VI. Ważne akty prawne.....	18
1. Prawo łowieckie.	18
2. Rozporządzenie w sprawie granic obwodów łowieckich.....	19
3. Rozporządzenie Ministra Środowiska dot. szacowania szkód. Błąd! Nie zdefiniowano zakła	
4. Uchwała Sejmiku w sprawie terminów zbioru roślin.....	23
5. Ustawa o ochronie przyrody.....	25

WSTĘP

W związku z pojawiającymi się wieloma pytaniami i problemami z szacowaniem szkód łowieckich potrzebna jest rzetelna i praktyczna wiedza na ten temat. Pozwoli to na uniknięcie wielu nieporozumień i nerwów, zarówno ze strony rolników jak i myśliwych. Mamy nadzieję, że ta publikacja będzie w tym pomocna.

Poniżej zostaną przedstawione trzy tematy związane ze szkodami w płodach rolnych wyrządzonymi przez zwierzynę łowną, szkodami od zwierząt podlegających prawnej ochronie oraz postępowaniem przy kolizjach ze zwierzętami na drogach publicznych.

I. Postępowanie związane ze szkodami w uprawach i płodach rolnych wyrządzonymi przez zwierzynę łowną: dziki, łosie, jelenie, danielle, sarny.

Ustawa prawo łowieckie z dnia 13 października 1995 r. (j.t.Dz.U.2015.2168 ze zm.) stanowi, iż dzierżawca bądź zarządca obwodu łowieckiego - którym jest najczęściej koło łowieckie - zobowiązany jest do wynagrodzenia szkód, które zostały wyrządzone w uprawach i płodach rolnych przez dziki, łosie, jelenie i sarny bądź też przy wykonywaniu polowania. Ustawa nakłada jednocześnie na właścicieli lub posiadaczy gruntów rolnych powinność współdziałania, zgodnie z potrzebami, w zabezpieczeniu gruntów przed szkodami.

W przypadku powstania szkód, przedstawiciele dzierżawcy lub zarządcy obwodu łowieckiego dokonują oględzin i ostatecznego szacowania, a także ustalania wysokości odszkodowania. We wspomnianych czynnościach może uczestniczyć, oprócz oczywiście samego zainteresowanego, przedstawiciel właściwej terytorialnie Izby Rolniczej, którym może być członek rady powiatowej izby, gdyż Rady Powiatowe są zgodnie z ustawą o izbach rolniczych z dnia 14 grudnia 1995 r. (j.t.Dz.U.2016.1315) organem Izby Rolniczej.

Szczegółowy tryb przeprowadzania szacowania wstępnego - oględzin i (lub) szacowania ostatecznego szkód określa rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 8 marca 2010 r. w sprawie sposobu postępowania przy szacowaniu szkód oraz wypłat odszkodowań za szkody w uprawach i płodach rolnych (Dz.U.2010.45.272), które stanowi uzupełnienie regulacji ustawowej.

Dzierżawca lub zarządca obwodu łowieckiego zobowiązany jest do poinformowania właściwego miejscowo wójta (burmistrza) oraz właściwej terytorialnie izby rolniczej o osobach uprawnionych do przyjmowania zgłoszeń szkód łowieckich. W przypadku wystąpienia szkód rolnik tym osobom daną szkodę zgłasza. Zgłoszenie to powinno być dokonane w/w osobie na piśmie w terminie 3 dni od dnia jej stwierdzenia lub 14 dni od jej powstania w sadach. Szacowania szkód dokonują upoważnieni przedstawiciele dzierżawcy – po uprzednim uzgodnieniu z poszkodowanym – w terminie 7 dni od zgłoszenia. W przypadku szacowania ostatecznego musi się ono odbyć najpóźniej na dzień przed sprzętem uszkodzonej lub zniszczonej uprawy.

Wypłaty odszkodowania dokonuje dzierżawca lub zarządca obwodu łowieckiego w terminie 30 dni od dnia sporządzenia protokołu ostatecznego szacowania szkody, niezależnie od tego czy poszkodowany zgadza się z ustaleniami szacujących i czy podpisał protokół. W przypadku powstania sporu o wysokość wynagrodzenia szkody, strony mogą zwrócić się do organu gminy w celu mediacji dla polubownego rozstrzygnięcia sporu.

Gdy stronom nie uda się dojść do porozumienia, tj. ustalić wysokości odszkodowania, możliwe jest wystąpienie na drogę sądową z pozwem o zapłatę. Należy z nim wystąpić do właściwego ze względu na miejsce położenia nieruchomości sądu rejonowego – wydziału cywilnego.

Z wnioskiem o odszkodowanie należy zwrócić się do właściwego koła łowieckiego w zależności od miejsca wystąpienia szkody.

Rozporządzenia Wojewody Małopolskiego z dnia 6 kwietnia 2004 r. w sprawie obwodów łowieckich województwa małopolskiego (Małop.04.75.961) na terenie Powiatu limanowskiego znajduje się **16 obwodów łowieckich** z czego **7** stanowią obwody łowieckie polne wydzierżawiane przez starostę powiatu limanowskiego, a **9** stanowią obwody łowieckie leśne wydzierżawiane przez dyrektora RDLP w Krakowie. **Na terenie powiatu działa 13 kół łowieckich** (wyłuszczonej czcionką są obwody polne):

Nr obwodu	Nazwa obwodu	Nazwa koła dzierżawiącego obwód	Adres koła
1	3	4	5
161	Ujanowice	SZAŁAS Ujanowice	Krosna 57, 34–603 Ujanowice Tel.787655794
162	Pisarzowa	JAWORZ Limanowa	ul. Chmielnik 1, 34–600 Limanowa tel.602756704
163	Kostrza	SZARAK Jodłownik	Krzesławice 2 32-415 Raciechowice tel. 663768783
181	Stara Wieś	OSTRA Limanowa	ul.Mordarska 4c, 34–600 Limanowa tel.504904797
182	Podłopień	HUBERT Tymbark	ul. Piłsudskiego 1, 34–600 Limanowa Tel.509945250
183	Dobra	HUBERT Tymbark	34-617 Wilkowisko 37 tel. 509945250
184	Jurków	GRUNWALD Mszana Dolna	ul. Zagórzan 5, 34–730 Mszana Dolna tel. 509945260
185	Kasinka Mała	SOKÓŁ Oświęcim	ul. Oświęcimska 8, 32–641 Przeciszów tel. 601506994
186	Raba Niżna	KNIEJA Skawa	Raba Niżna 92 34 – 731 Raba Niżna
199	Przyszowa	SKIELEK Łukowica	ul. Papieska 63, 33–395 Chelmiec tel. 509223415
200	Kamienica	GORCE Kamienica	Kamienica 562, 34–608 Kamienica tel. 695025565
201	Słopnice	ORLIK Kraków	ul. Kliny bl.10/3, 31–465 Kraków tel. 605788250
202	Szczawa	GORCE Kamienica	Kamienica 562, 34–608 Kamienica tel. 695025565
203	Wierzbienica	GRUNWALD Mszana Dolna	ul. Zagórzan 5, 34–730 Mszana Dolna tel. 509945260
204	Podobin	ŚNIEŻNICA Mszana Dolna	Kolbego 22c, 34–730 Mszana Dolna tel. 505332030
205	Poręba Wielka	DZIK Poręba Wielka	Konina 244, 34–735 Niedźwiedz tel. 692433861

SCHEMAT POSTĘPOWANIA PRZY POWSTANIU SZKÓD ŁOWIECKICH

Powstanie szkody

W ciągu **3 dni** od dnia stwierdzenia szkody (lub 14 dni od dnia jej powstania w sadach) należy zawiadomić **na piśmie** osobę upoważnioną przez koło łowieckie do przyjmowania zgłoszeń (informacje w urzędzie gminy lub izbie rolniczej) o wystąpieniu szkody (druk nr 1).

W ciągu **7 dni** od zgłoszenia szkody koło łowieckie dokonuje oględzin, zawiadamiając o ich terminie poszkodowanego na dwa dni przed ich dokonaniem. Na żądanie jednej ze stron może w nich uczestniczyć przedstawiciel izby rolniczej. Z wykonanych czynności sporządzany jest protokół (druk nr 2). Poszkodowanego może reprezentować pełnomocnik (druk nr 5).

Ostatecznego szacowania oraz określenia wysokości odszkodowania dokonuje się najpóźniej na dzień przed sprzętem uszkodzonej lub zniszczonej uprawy lub płodu rolnego. Na **7 dni przed zbiorem** uszkodzonej uprawy należy termin zbioru zgłosić **na piśmie** do koła łowieckiego w celu dokonania ostatecznego szacowania szkód (druk nr 3). Na żądanie jednej ze stron może w nim uczestniczyć przedstawiciel izby rolniczej. Z wykonanych czynności sporządzany jest protokół (druk nr 2).

Jeżeli szkoda powstała i została zgłoszona bezpośrednio przed sprzętem lub w jego trakcie, dokonuje się jedynie ostatecznego szacowania.

Należy pamiętać, że nieuprzątnięcie płodów z uszkodzonej uprawy po dokonaniu ostatecznego szacowania wyklucza możliwość ponownego szacowania, w przypadku dalszego zwiększenia się szkody. Dopuszcza się ponowne szacowanie szkody – za porozumieniem stron – jeżeli nieuprzątnięcie płodów spowodowane było warunkami atmosferycznymi

Podpisanie protokołu bez uwag oznacza zgodę na wysokość odszkodowania w nim wyliczoną! Jeżeli nie zgadzasz się ze sposobem dokonania szacowania lub wysokością odszkodowania dopilnuj by było to zawarte w podpisywanym protokole!

Wypłata odszkodowania następuje w terminie **30 dni** od sporządzenia protokołu ostatecznego szacowania szkody (ponownego szacowania szkody).

W przypadku sporów organem mediacyjnym jest właściwy miejscowo urząd gminy (druk nr 6). W przypadku nie dojścia do ugody możliwe jest wstąpienie na drogę sądową z pozwem o zapłatę (druk nr 7).

II. Postępowanie związane ze szkodami wyrządzonymi przez zwierzęta podlegające prawnej ochronie: żubry, wilki, rysie, niedźwiedzie, bobry i losie.

Skarb Państwa odpowiada za szkody wyrządzone przez niektóre gatunki zwierząt objęte ochroną gatunkową – żubry, wilki, rysie, niedźwiedzie i bobry na podstawie art. 126 ustawy o ochronie przyrody z dn. 16.04.2004 r. (t.j.Dz.U.2016.2134 ze zm.):

- żubry w uprawach, płodach rolnych lub w gospodarstwie leśnym;
- wilki w pogłowie zwierząt gospodarskich;
- rysie w pogłowie zwierząt gospodarskich;
- niedźwiedzie w pasiekach, w pogłowie zwierząt gospodarskich oraz w uprawach rolnych;
- bobry w gospodarstwie rolnym, leśnym lub rybackim (i pozostałych od 2013 r.)

Oględzin i szacowania w/w szkód, a także ustalania wysokości odszkodowania i jego wypłaty, dokonuje w imieniu Skarbu Państwa Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska, przy czym dokonywania oględzin szkód od wilków, rysi i niedźwiedzi RDOŚ zleca Nadleśnictwu Limanowa i Stary Sącz. Na obszarze parku narodowego oględzinami i szacowaniem zajmuje się dyrektor tego parku.

1. Szkody od bobrów

Do lipca 2013 roku zgodnie z w/w ustawą Skarb Państwa odpowiadał wyłącznie za szkody wyrządzone przez bobry w gospodarstwie rolnym, leśnym lub rybackim. Od lipca 2013 roku po wyroku Trybunału Konstytucyjnego (Dz.U.2013.842) zapis taki jest niezgodny z art. 32 ust. 1 oraz art. 64 ust 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej. W związku z tym Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska odpowiada za szkody wyrządzone przez bobry w każdym przypadku z wyłączeniem mienia Skarbu Państwa w tym dróg krajowych.

Szkody spowodowane działalnością bobrów na drogach gminnych, powiatowych i wojewódzkich również podlegają odszkodowaniom.

Zgłoszenia szkód wyrządzanych przez te zwierzęta dokonuje się do Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska. Należy tu zaznaczyć, że w wyniku wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 3 lipca 2013 r. sygn. akt P 49/11 (Dz.U.2013.842), nie ma konieczności dołączania oświadczenia o osobistym prowadzeniu gospodarstwa rolnego, jak to było do tej pory. (druk nr 5).

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Krakowie
Wydział Spraw Terenowych w Starym Sączu
ul. Daszyńskiego 3 33-340 Stary Sącz
tel./faks (18) 44 60 908
e-mail: stary.sacz@rdos.krakow.pl

2. Szkody od wilków, rysiów, niedźwiedzi

Na podstawie porozumienia Nr 12/2015/RDOŚ/OF z dnia 15.01.2015 r. między Nadleśnictwem Limanowa, a Regionalną Dyrekcją Ochrony Środowiska Nadleśnictwo Limanowa dokonuje oględzin, weryfikacji wniosków i dokumentowaniu szkód wyrządzonych przez wilki, rysie i niedźwiedzie w gminach: Miasto i Gmina Limanowa, Miasto i Gmina Mszana Dolna, Słupnice, Dobra, Tymbark, Laskowa, Jodłownik oraz częściowo w gminach: Kamienica, Mszana Dolna oraz Niedźwiedź.

Nadleśnictwo Limanowa
ul. Kopernika 3 34-600 Limanowa
tel./faks 18 33 72 116, 18 33 72 218
e-mail: limanowa@krakow.lasy.gov.pl

Na podstawie porozumienia Nr 12/2016/RDOŚ/FB z dnia 11.01.2016 podobnie działa Nadleśnictwo Stary Sącz w Gminie Łukowica.

Nadleśnictwo Stary Sącz

ul. Magazynowa 5 33-340 Stary Sącz

tel./faks 18 446 09 91, 18 446 09 83

e-mail: starysacz@krakow.lasy.gov.pl

Dyrektor Gorczańskiego Parku Narodowego dokonuje oględzin, szacowania i wypłacania odszkodowań na terenie parku tj. częściowo w gminach: Kamienica, Mszana Dolna oraz Niedźwiedź.

Gorczański Park Narodowy

Poręba Wielka 590 34-735 Niedźwiedź

Tel./faks 18 33 17 207,

e-mail: gpn@gorcepn.pl

3. Szkody od łosi

Skarb Państwa odpowiada również za szkody wyrządzone przez zwierzęta łowne objęte całoroczną ochroną – łoś w uprawach i płodach rolnych, na podstawie art. 50 ust. 1 Prawa Łowieckiego (t.j.Dz.U.2016.2134 ze zm.). W imieniu Skarbu Państwa działają:

1. Lasy Państwowe na obwodach łowieckich leśnych,
2. Zarząd Województwa na obwodach łowieckich polnych oraz na obszarach nie wchodzących w skład obwodów łowieckich.

III. Postępowaniem przy kolizjach ze zwierzętami na drogach publicznych.

Zgodnie z art. 50 ustawy Prawo Łowieckie (Dz.U.2016.2134 ze zm.) Skarb Państwa odpowiada za szkody wyrządzone w uprawach i płodach rolnych przez łosie, dziki, jelenie, daniela i sarny poza obwodami łowieckimi. Z powyższych względów nie można z art. 2 tej ustawy wywieść zobowiązania Skarbu Państwa do usuwania i utylizacji zwłok padłej zwierzyny z dróg publicznych i innych nieruchomości, gdyż jedynie zwierzyna „pozyskana” podlega przepisom Prawa Łowieckiego.

Przepisy zawarte w ustawie o utrzymaniu porządku w gminie, ustawie o drogach publicznych oraz ustawie o zakaźnych chorobach nakładają na zarządzających drogami publicznymi obowiązek usuwania z dróg padłych zwierząt. Tym samym zwłoki zwierząt stają się odpadem, którego usunięciem i utylizacją należy do zarządcy drogi jako posiadacza tego odpadu.

Zgodnie ze szczegółowym stanowiskiem Ministerstwa Środowiska z dn. 3 stycznia 2014 r., zarówno ustawa z dn. 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (t.j.Dz.U.2016.250), ustawa z dn. 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (t.j.Dz.2016.1866 ze zm.), ustawa z dn. 21 marca 1985 r., o drogach publicznych (t.j.Dz.U.2016.1440 ze zm.), ustawa z dn. 14 grudnia 2012 r. o odpadach (t.j.Dz.U.2016.1987 ze zm.) nakładają na zarządzających drogami publicznymi obowiązek usuwania z dróg padłych zwierząt. Tym samym zwłoki zwierząt stają się odpadem, którego usunięcie i utylizacja należy do zarządcy drogi jako posiadacza tego odpadu. W tym miejscu należy przypomnieć, że zgodnie z art. 19 w zw. z art.2a i art. 21 ust. 1 ustawy o drogach zarządzanymi drogami są:

1. Generalny Dyrektor Dróg Krajowych i Autostrad- dla stanowiących własność Skarbu Państwa dróg krajowych;
2. Zarząd Województwa - dla stanowiących własność województwa dróg wojewódzkich;

3. Zarząd Powiatu - dla stanowiących własność powiatu dróg powiatowych; z zastrzeżeniem, że w granicach miast na prawach powiatu zarządca wszystkich dróg publicznych, z wyjątkiem autostrad i dróg ekspresowych, jest prezydent miasta;
4. wójt (burmistrz, prezydent miasta) – dla stanowiących własność gminy dróg gminnych,

przy czym zarządca drogi, o którym mowa w pkt 2-4, może wykonywać swoje obowiązki przy pomocy jednostki organizacyjnej będącej zarządem drogi, utworzonej odpowiednio przez sejmik województwa, radę powiatu lub radę gminy. Jeżeli jednostka taka nie została utworzona, zadania zarządu drogi wykonuje zarządca. Tym samym obowiązek usuwania padłej zwierzyny ciąży na Skarbie Państwa jedynie w odniesieniu do dróg krajowych, a w granicach miast na prawach powiatu jedynie w odniesieniu do autostrad i dróg ekspresowych.

Dodatkową sprawą jest dochodzenie odszkodowań podczas kolizji w ruchu samochodowym ze zwierzyną. Są tylko dwa przypadki kiedy należy nam się odszkodowanie, za zderzenia ze zwierzyną łowną:

1. Kiedy wypadek wydarzył się podczas polowania z nagonką, przed którą uciekało zwierzę. W przypadku udowodnienia takich okoliczności dochodzimy odszkodowania od miejscowego koła łowieckiego na podstawie art. 46 ust. 1 pkt 2 ustawy Prawo łowieckie.
2. Kiedy zdarzenie miało miejsce na nieoznaczonej drodze leśnej. Wtedy jednak cały proces odszkodowawczy jest dłuższy i trudniejszy. To po stronie poszkodowanego leży proces udowodnienia zarządcy drogi, że w niewłaściwy sposób ją oznakował, a zwierzyna pojawia na niej często.

Na pozostałych drogach publicznych obecność znaku ostrzegawczego A18 b „zwierzęta dzikie” ma kluczowe znaczenie na wypłatę odszkodowania. Ostrzega on przed możliwością napotkania na drodze zwierząt dzikich. Stosuje się go do oznaczania miejsc, w których zwierzęta dziko żyjące często przekraczają drogę (lasy z dużą ilością zwierzyny, szlaki wędrowek zwierząt, korytarze ekologiczne). Jeżeli droga, na której doszło do wypadku była oznakowana, musimy się liczyć z tym iż uzyskanie odszkodowania może być wręcz niemożliwe. Jeżeli znaku nie było szanse są większe, aczkolwiek koniecznym jest aby odpowiednio uzasadnić powstanie szkody i odpowiedzialność podmiotu, który ma Nam wypłacić odszkodowanie.

W sytuacji gdy nie było znaków ostrzegawczych i nie odbywał się polowanie możemy wystąpić o wypłatę odszkodowania do zarządcy drogi, na której doszło do wypadku lub odpowiedniego podmiotu, który sprawuje opiekę nad dziką zwierzyną na tym terenie. Musimy jednak wykazać, iż do zdarzenia doszło wskutek zaniedbania jednego z tych podmiotów lub złego oznakowania drogi. Konieczne trzeba zebrać dowody potwierdzające powstanie szkody. Wezwać policję, zrobić dokumentację fotograficzną, ustalić dane świadków oraz zebrać informacje że na tym terenie dochodziło wcześniej do licznych kolizji/wypadków z udziałem dzikich zwierząt.

Zaznaczyć jednak należy, że są to sprawy nieuregulowane prawnie, a najlepszym wyjściem jest mieć opłacone AC.

IV. Szkody spowodowane przez pozostałe zwierzęta.

Są również gatunki zwierząt, które powodują szkody w uprawach nie wymienione w obu ustawach. Są to zwierzęta łowne: dzikie gęsi, czaple, lisy, zające, norka amerykańska jak również gatunki chronione- kruki, kormorany, wydry. Również węże są czasem

przyczyną upadku bydła czy owiec. Odszkodowania wyrządzone przez te gatunki nie są uregulowane prawnie.

Zwierzęta objęte ochroną gatunkową są wymienione w Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz.U.2016.2183).

V. Wzory pism

Druk Nr 1: Wzór wniosku o zgłoszenie szkody łowieckiej

Druk Nr 2: Wzór protokołu z oględzin i szacowania

Druk Nr 3: Wzór zawiadomienia o zbiorze,

Druk Nr 4: Wzór wniosku polubownego załatwienie sporu,

Druk Nr 5: Wniosek o odszkodowanie za szkody wyrządzone przez bobry

1. Druk Nr 1: Wzór wniosku o zgłoszenie szkody łowieckiej

....., dnia.....

.....

/imię i nazwisko/

.....

/adres/

.....

/telefon/

Koło Łowieckie

w

ul.

Na podstawie art. 46 pkt 1 i 2 i nast. ustawy z dnia 13 października 1995r. Prawo Łowieckie (t.j.Dz.U.2015.2168 ze zm.) oraz § 1 ust. 2 i § 3 oraz rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 8 marca 2010 roku w sprawie sposobu postępowania przy szacowaniu szkód oraz wypłat odszkodowań za szkody w uprawach i płodach rolnych (Dz.U.2010.45.272) zgłaszam wystąpienie szkody łowieckiej na działce gruntowej nr o powierzchni..... ha położonej w, obręb, którą stwierdziłem w dniu20.....roku.

Rodzaj rośliny (uprawy) uszkodzonej

Rodzaj uszkodzenia (opis).....

Prawdopodobny gatunek/gatunki zwierząt, które spowodowały szkody

W związku z zapisami wynikającymi z §1 pkt 2 oraz §6 Rozporządzenia Ministra Środowiska z 8 marca 2010 roku oświadczam, że jestem właścicielem/posiadaczem gruntu*, na którym powstała szkoda, uprawnionym do zgłaszania szkód oraz odbioru wypłaty odszkodowania dokonywanego przez dzierżawców lub zarządców obwodów łowieckich.
(*niepotrzebne skreślić)

Na podstawie §2 pkt 3 Rozporządzenia Ministra Środowiska z 8 marca 2010 roku proszę o zawiadomienie mnie o terminach oględzin lub ostatecznego szacowania szkody (ponownego szacowania szkody) nie później niż na dwa dni przed ich dokonaniem.

.....
/podpis/

2. Druk Nr 2: Wzór protokołu z oględzin i szacowania

(pieczęć kola)

Protokół nr
ogłędzin, ostatecznego szacowania szkody i ponownego szacowania szkody
w uprawach i płodach rolnych

Województwo: Powiat:

Obwód łowiecki nr: - dzierżawca/zarządca/nadleśnictwo/zarząd województwa*

Gmina: Wieś/miasto*:

Poszkodowany (imię i nazwisko, miejsce zamieszkania):

Data zgłoszenia szkody:

I. Oględziny uszkodzonej uprawy

Dnia upoważnieni przedstawiciele dzierżawcy/zarządcy/nadleśnictwa/
zarządu województwa*: w obecności poszkodowanego/
pełnomocnika poszkodowanego*:

.....
przeprowadzili oględziny uszkodzonej uprawy i stwierdzili, co następuje:

1. Gatunek zwierzyny, która wyrządziła szkodę:

2. Rodzaj, stan i jakość uprawy:

3. Obszar całej uprawy (ha):.....

4. Szacunkowy obszar uprawy, która została uszkodzona (ha):.....

5. Szacunkowy procent zniszczenia uprawy na uszkodzonym obszarze (%):.....

6. Na żądanie dzierżawcy/zarządcy/nadleśnictwa/zarządu województwa* lub
poszkodowanego w oględzinach wziął udział:

.....
przedstawiciel Izby Rolniczej w

7. Uwagi sporządzającego protokół:

8. Zastrzeżenia wniesione przez poszkodowanego:

9. Uwagi wniesione przez przedstawiciela izby rolniczej:

.....
(podpis sporządzającego protokół)

.....
(podpis przedstawiciela Izby Rolniczej)

.....
(podpis poszkodowanego)

II. Ostateczne szacowanie szkody

Dnia upoważnieni przedstawiciele dzierżawcy/zarządcy/
nadleśnictwa/ zarządu województwa*: w
obecności poszkodowanego/pełnomocnika poszkodowanego*:
dokonali ostatecznego szacowania szkody na gruncie poszkodowanego/uszkodzenia płodu rolnego
będącego w posiadaniu poszkodowanego* i ustalili, co następuje:

1. Data zgłoszenia terminu sprzętu uszkodzonej uprawy/data zgłoszenia szkody w płodzie rolnym*:
.....
2. Gatunek zwierzyny, która wyrządziła szkodę:
3. Rodzaj uprawy/rodzaj płodu rolnego*:
4. Stan i jakość uprawy/jakość płodu rolnego*:
5. Obszar całej uprawy (ha)/szacunkowa masa zgromadzonego płodu rolnego* (dt):
6. Obszar uprawy, która została uszkodzona (ha)/szacunkowa masa uszkodzonego płodu rolnego (dt):
.....
7. Procent zniszczenia uprawy na uszkodzonym obszarze (%):
8. Powierzchnia zredukowana (poz. 6 x 7) (ha):
9. Plon (dt) z 1 ha:
10. Rozmiar szkody (8 x 9):
11. Cena skupu/rynkowa* za 1 dt plonu/za 1 dt płodu rolnego* (zł):
12. Nieponiesione koszty zbioru, transportu i przechowywania (zł):
13. Kwota odszkodowania do wypłaty za plon (poz. 10 x 11-12)/płody rolne (poz. 6 x 11)* (zł):
.....
14. Sposób doprowadzenia uszkodzonego obszaru łąk i pastwisk do stanu pierwotnego**:
.....
15. Koszt doprowadzenia uszkodzonego obszaru 1 ha łąk i pastwisk do stanu pierwotnego** (zł):
16. Kwota odszkodowania do wypłaty za doprowadzenie uszkodzonego obszaru łąk i pastwisk do
stanu pierwotnego** (poz. 6 x 15) (zł):
17. Na żądanie dzierżawcy/zarządcy/nadleśnictwa/zarządu województwa* lub poszkodowanego w
szacowaniu szkody oraz ustalaniu wysokości odszkodowania wziął udział
- przedstawiciel Izby Rolniczej w
18. Uwagi sporządzającego protokół:
19. Zastrzeżenia wniesione przez poszkodowanego:
20. Uwagi wniesione przez przedstawiciela izby rolniczej:

.....
(podpis sporządzającego protokół)

.....
(podpis przedstawiciela Izby Rolniczej)

.....
(podpis poszkodowanego)

III. Ponowne szacowanie szkody

Dnia upoważnieni przedstawiciele dzierżawcy/zarządcy/nadleśnictwa/zarządu województwa*: w obecności poszkodowanego/pełnomocnika poszkodowanego*:

dokonali ponownego szacowania szkody na gruncie poszkodowanego/ uszkodzenia płodu rolnego będącego w posiadaniu poszkodowanego* i ustalili, co następuje:

1. Data wystąpienia poszkodowanego o ponowne szacowanie szkody:
2. Okoliczności uzasadniające ponowne szacowanie szkody:
szkodę:
3. Gatunek zwierzyny, która wyrządziła szkodę:
4. Rodzaj uprawy/rodzaj płodu rolnego*:
5. Stan i jakość uprawy/jakość płodu rolnego:
6. Obszar całej uprawy (ha)/ szacunkowa masa zgromadzonego płodu rolnego (dt)*:
7. Obszar uprawy, który uległ ponownemu uszkodzeniu (ha)/szacunkowa masa płodu rolnego, który uległ ponownemu uszkodzeniu (dt)*:
8. Procent zniszczenia uprawy ponownie uszkodzonej (%):
9. Powierzchnia zredukowana (poz. 7 x 8) (ha):
10. Plon (dt) z 1 ha:
11. Rozmiar szkody (9 x 10):
12. Cena skupu/rynkowa* za 1 dt plonu/za 1 dt płodu rolnego (zł)*:
13. Nieponiesione koszty zbioru, transportu i przechowywania (zł):
14. Kwota odszkodowania do wypłaty za plon (poz. 11 x 12 - 13)/płody rolne (poz. 7 x 12)*:
15. Na żądanie dzierżawcy/zarządcy/nadleśnictwa/zarządu województwa* lub poszkodowanego w szacowaniu szkody oraz ustalaniu wysokości odszkodowania wziął udział
- przedstawiciel Izby Rolniczej w
16. Uwagi sporządzającego protokół:
17. Zastrzeżenia wniesione przez poszkodowanego:
18. Uwagi wniesione przez przedstawiciela izby rolniczej:

.....
(podpis sporządzającego protokół)

.....
(podpis przedstawiciela Izby Rolniczej)

.....
(podpis poszkodowanego)

3. Druk Nr 3: Wzór zawiadomienia o zbiorze

....., dnia.....

.....

/imię i nazwisko/

.....

/adres/

.....

/telefon/

Koło Łowieckie

w

ul.

Na podstawie art. 46 pkt 1 i 2 i nast. ustawy z dnia 13 października 1995r. Prawo Łowieckie (t.j.Dz.U.2015.2168 ze zm.) oraz § 4 ust. 3 oraz rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 8 marca 2010 roku w sprawie sposobu postępowania przy szacowaniu szkód oraz wypłat odszkodowań za szkody w uprawach i płodach rolnych (Dz.U.2010.45.272) zawiadamiam, że w związku z planowanym zbiorem w dniach uszkodzonych przez zwierzęta łowne upraw (płodów) na działce gruntowej nr, o powierzchni ha, położonej w, obręb, dla której sporządzono wstępny szacunek wielkości szkody - oględziny w dniu 20.....roku wnioskuję o ostateczne wyszacowanie szkody łowieckiej na w/w działce.

Rodzaj rośliny (uprawy) uszkodzonej

W związku z zapisami wynikającymi z §1 pkt 2 oraz §6 Rozporządzenia Ministra Środowiska z 8 marca 2010 roku oświadczam, że jestem właścicielem/posiadaczem gruntu*, na którym powstała szkoda, uprawnionym do zgłaszania szkód oraz odbioru wypłaty odszkodowania dokonywanego przez dzierżawców lub zarządców obwodów łowieckich.
(*niepotrzebne skreślić)

Na podstawie §2 pkt 3 Rozporządzenia Ministra Środowiska z 8 marca 2010 roku proszę o zawiadomienie mnie o terminach oględzin lub ostatecznego szacowania szkody (ponownego szacowania szkody) nie później niż na dwa dni przed ich dokonaniem.

.....
/podpis/

4. Druk Nr 4: Wzór wniosku polubownego załatwienie sporu

....., dnia.....

.....
/imię i nazwisko/

.....
/adres/

.....
/telefon/

Urząd Gminy (Miasta i Gminy)

w

ul.

Na podstawie art. 47 ust. 2 ustawy z dnia 13 października 1995 r. Prawo Łowieckie (t.j.Dz.U.2015.2168 ze zm.), wobec braku możliwości porozumienia się z Kołem Łowieckim z siedzibą w w sprawie wynagrodzenia mi szkody łowieckiej powstałej w moich uprawach i płodach rolnych, proszę o powołanie komisji w celu mediacji lub polubownego oszacowania szkody łowieckiej na działce gruntownej nr o powierzchni ha położonej wobręb

.....
/podpis/

Załącznik:

- protokół w sprawie oszacowania szkody łowieckiej spisany pomiędzy poszkodowanym a przedstawicielem Koła Łowieckiego

5. Druk Nr 5: Wniosek o odszkodowanie za szkody wyrządzone przez bobry

....., dnia.....

Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Krakowie
Wydział Spraw Terenowych w Starym Sączu
ul. Daszyńskiego 3
33-340 Stary Sącz

WNIOSEK
O ODSZKODOWANIE ZA SZKODY WYRZĄDZONE PRZEZ BOBRY

1. Imię i nazwisko poszkodowanego:.....

Adres do korespondencji:

miejsowość: ul....., nr domu:

kod pocztowy:....., poczta:

gmina:, telefon:

2. Miejsce wystąpienia szkody

1. powiat:

2. gmina:

3. miejscowość:

4. obręb ewidencyjny:

5. nr i nazwa obrębu ewidencyjnego:

6. nr działki:

3. Poszkodowany jest:

Właścicielem , Użytkownikiem – podać formę prawną:

W przypadku dzierżawienia gruntów:

Właściciel działek dzierżawionych:

Imię i nazwisko:

Adres zamieszkania:

Nr dz. dzierżawionych na których powstała szkoda:

Zgoda właściciela działek dzierżawionych:

Wyrażam zgodę na pobranie odszkodowania przez Panią (a)

za szkody wyrządzone przez bobry powstałe na działkach nr

obręb nr w miejscowości

.....

data i podpis Właściciela gruntów dzierżawionych

4. Poszkodowany:

- a) prowadzi gospodarstwo rolne w rozumieniu ustawy o podatku rolnym, i/lub ustawy o kształtowaniu ustroju rolnego o powierzchni ha,
- b) prowadzi gospodarstwo leśne, na którym ciąży obowiązek podatkowy o podatku leśnym o powierzchni ha,
- c) prowadzi gospodarstwo rybackie w zakresie chowu i hodowli ryb lub innych organizmach żyjących w wodzie o powierzchni ha.
- d) nie prowadzi żadnego z ww. gospodarstw. *

5. Rodzaj użytku gruntowego, na którym wystąpiła szkoda:

rola , pastwisko , łąka , zadrzewienia , zakrzaczenia , las , staw rybny ,
inne - *podać jakie:*

6. Termin powstania szkody

7. Opis szkody:

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

Do wniosku należy dołączyć:

- aktualny wypis z rejestru gruntów lub odpis z elektronicznych Ksiąg Wieczystych,
- upoważnienia od ewentualnych współwłaścicieli,
- w przypadku szkód wyrządzonych w obwałowaniach stawów rybnych kopię pozwolenia na budowę lub kopię pozwolenia wodno-prawnego w przypadku korzystania z wód płynących. Oryginały należy okazać osobom szacującym szkodę.
- oświadczenie o prowadzeniu działu specjalnego produkcji rolnej, w przypadku prowadzenia takiego działu.

.....

(miejscowość, data)

.....

(podpis wnioskodawcy)

*- niepotrzebne skreślić

VI. Ważne akty prawne.

1. Prawo łowieckie. j.t. Dz.U.2015.2168 ze zm.

USTAWA
z dnia 13 października 1995 r.
Prawo łowieckie

Rozdział 9
Szkody łowieckie

Art. 46. 1. Dzierżawca lub zarządca obwodu łowieckiego obowiązany jest do wynagradzania szkód wyrządzonych:

- 1) w uprawach i płodach rolnych przez dziki, łosie, jelenie, daniele i sarny;
- 2) przy wykonywaniu polowania.

2. Oględzin i szacowania szkód, o których mowa w ust. 1, a także ustalania wysokości odszkodowania dokonują przedstawiciele zarządcy lub dzierżawcy obwodu łowieckiego. Na żądanie strony w oględzinach, szacowaniu szkód oraz ustalaniu wysokości odszkodowania uczestniczy przedstawiciel właściwej terytorialnie izby rolniczej.

Art. 47. 1. Właściciele lub posiadacze gruntów rolnych i leśnych powinni, zgodnie z potrzebami, współdziałać z dzierżawcami i zarządcami obwodów łowieckich w zabezpieczaniu gruntów przed szkodami, o których mowa w art. 46.

2. W przypadku gdy pomiędzy właścicielem lub posiadaczem gruntu a dzierżawcą lub zarządcą obwodu łowieckiego powstał spór o wysokość wynagrodzenia za szkody, o których mowa w art. 46, strony mogą zwrócić się do właściwego ze względu na miejsce powstałej szkody organu gminy w celu mediacji dla polubownego rozstrzygnięcia sporu.

Art. 48. Odszkodowanie nie przysługuje:

- 1) osobom, którym przydzielono grunty stanowiące własność Skarbu Państwa jako deputaty rolne na gruntach leśnych;
- 2) posiadaczom uszkodzonych upraw lub płodów rolnych, którzy nie dokonali ich sprzętu w terminie 14 dni od dnia zakończenia okresu zbioru tego gatunku roślin w danym regionie, określonego przez sejmik województwa w drodze uchwały;
- 3) posiadaczom uszkodzonych upraw lub plonów rolnych, którzy nie wyrazili zgody na budowę przez dzierżawcę lub zarządcę obwodu łowieckiego urządzeń lub wykonywanie zabiegów zapobiegających szkodom;
- 4) za szkody nieprzekraczające wartości 100 kg żyta w przeliczeniu na 1 hektar uprawy;
- 5) za szkody powstałe w płodach złożonych w sterty, stogi i kopce, w bezpośrednim sąsiedztwie lasu;
- 6) za szkody w uprawach rolnych założonych z rażącym naruszeniem zasad agrotechnicznych.

Art. 49. Minister właściwy do spraw środowiska, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw rolnictwa, określi, w drodze rozporządzenia, sposób postępowania przy szacowaniu szkód w uprawach i płodach rolnych oraz wypłat odszkodowań za szkody, uwzględniając terminy zgłoszenia szkody, obowiązek szacowania wstępnego i ostatecznego oraz obszar uszkodzonej uprawy.

Art. 50. 1. Skarb Państwa odpowiada za szkody, o których mowa w art. 46 ust. 1, wyrządzone przez zwierzęta łowne objęte całoroczną ochroną.

1a. (uchylony).

1b. Skarb Państwa odpowiada za szkody wyrządzone przez zwierzęta łowne, o których mowa w art. 46 ust. 1 pkt 1, na obszarach niewchodzących w skład obwodów łowieckich.

2. Za szkody, o których mowa w ust. 1, wyrządzane na obszarach:

1) obwodów łowieckich leśnych odszkodowania wypłaca Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe ze środków budżetu państwa;

2) obwodów łowieckich polnych i obszarach niewchodzących w skład obwodów łowieckich odszkodowania wypłaca zarząd województwa ze środków budżetu państwa.

3. Za szkody, o których mowa w ust. 1b, odszkodowania wypłaca zarząd województwa ze środków budżetu państwa.

4. Oględzin i szacowania szkód, o których mowa w ust. 1 i 1b, dokonują przedstawiciele podmiotów właściwych do wypłaty odszkodowania.

2. Rozporządzenie w sprawie granic obwodów łowieckich. Małop.04.75.961

Rozporządzenie Wojewody Małopolskiego

z dnia 6 kwietnia 2004 r.

w sprawie obwodów łowieckich województwa małopolskiego.

(Kraków, dnia 16 kwietnia 2004 r.)

Na podstawie art. 27 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 13 października 1995 r. - Prawo łowieckie (Dz. U. z 2002 r. Nr 42, poz. 372, Nr 113, poz. 984 oraz z 2001 r. Nr 110, poz. 1189), w uzgodnieniu z Wojewodą Śląskim, Wojewodą Świętokrzyskim, Wojewodą Podkarpackim, zarządza się, co następuje:

§ 1. 1. Dokonuje się podziału województwa małopolskiego na 256 obwodów łowieckich.

2. Wykaz obwodów łowieckich z wyszczególnieniem ich nowej i dotychczasowej numeracji, obszaru obwodów oraz opisem granic, stanowi załącznik Nr 1.

3. Przebieg granic obwodów łowieckich przedstawia mapa województwa małopolskiego w skali 1:200.000 z naniesionymi na nią granicami, stanowiąca załącznik Nr 2.

4. Zbiór map poszczególnych obwodów łowieckich w województwie małopolskim w skali 1:25.000 znajduje się w siedzibie Wojewódzkiego Konserwatora Przyrody w Krakowie.

§ 2. Traci moc:

- 1) zarządzenie Nr 94/98 Wojewody Bielskiego z dnia 9 czerwca 1998 r., zmieniające zarządzenie Nr 35/95 Wojewody Bielskiego z dnia 20 marca 1995 r. w sprawie wprowadzenia zmian powierzchni użytkowej obwodów łowieckich, numeracji oraz biegu granic niektórych obwodów łowieckich w województwie bielskim (Dz. Urz. Woj. Bielskiego Nr 9/98 z dnia 26 czerwca 1998 r., poz. 112),

- 2) rozporządzenie Nr 11/97 Wojewody Kieleckiego z dnia 24 czerwca 1997 r. w sprawie podziału województwa kieleckiego na obwody łowieckie (Dz. Urz. Woj. Kieleckiego Nr 25, poz. 29),
- 3) rozporządzenie Nr 8 Wojewody Krakowskiego z dnia 28 maja 1997 r. w sprawie podziału województwa krakowskiego na obwody łowieckie (Dz. Urz. Woj. Krakowskiego Nr 18 z dnia 5 czerwca 1997 r., poz. 114),
- 4) rozporządzenia Nr 8 Wojewody Krośnieńskiego z dnia 14 marca 1997 r. w sprawie podziału województwa krośnieńskiego na obwody łowieckie (Dz. Urz. Woj. Krośnieńskiego Nr 5 z dnia 27 marca 1997 r., poz. 25),
- 5) rozporządzenie Nr 16 Wojewody Nowosądeckiego z dnia 20 maja 1997 r. w sprawie podziału województwa nowosądeckiego na obwody łowieckie (Dz. Urz. Woj. Nowosądeckiego Nr 23/97 z dnia 26 maja 1997 r., poz. 85),
- 6) rozporządzenie Nr 20 Wojewody Nowosądeckiego z dnia 17 kwietnia 1998 r. w sprawie zmiany rozporządzenia Nr 16 Wojewody Nowosądeckiego z 20 maja 1997 r. w sprawie podziału województwa nowosądeckiego na obwody łowieckie (Dz. Urz. Woj. Nowosądeckiego Nr 14/98 z dnia 21 kwietnia 1998 r., poz. 60),
- 7) rozporządzenie Nr 50 Wojewody Nowosądeckiego z dnia 28 grudnia 1998 r. w sprawie zmiany rozporządzenia nr 16 Wojewody Nowosądeckiego z 20 maja 1997 r. w sprawie podziału województwa nowosądeckiego na obwody łowieckie, z późniejszą zmianą (Dz. Urz. Woj. Nowosądeckiego Nr 61/98 z dnia 28 grudnia 1998 r., poz. 319),
- 8) rozporządzenie Wojewody Tarnowskiego Nr 41/97 z dnia 18 lipca 1997 r. w sprawie podziału województwa tarnowskiego na obwody łowieckie (Dz. Urz. Woj. Tarnowskiego Nr 9 z dnia 25 lipca 1997 r., poz. 69).

§ 3. Wykonanie rozporządzenia powierza się Dyrektorowi Wydziału Środowiska i Rolnictwa Małopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Krakowie.

§ 4. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Małopolskiego.

3. Rozporządzenie Ministra Środowiska dot. szacowania szkód. Dz.U.2010.45.272

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ŚRODOWISKA

z dnia 8 marca 2010 r.

w sprawie sposobu postępowania przy szacowaniu szkód oraz wypłat odszkodowań za szkody w uprawach i płodach rolnych

§ 1. 1. Dzierżawca lub zarządca obwodu łowieckiego informuje właściwego miejscowo wójta (burmistrza, prezydenta miasta) oraz właściwą terytorialnie izbę rolniczą o osobach uprawnionych do przyjmowania zgłoszeń szkód wyrządzonych przez dziki, łosie, jelenie, daniela i sarny w uprawach i płodach rolnych.

2. Właściciel lub posiadacz gruntu, na którym powstała szkoda, zwany dalej "poszkodowanym", zgłasza szkodę w formie pisemnej osobie, o której mowa w ust. 1, w terminie 3 dni od dnia jej stwierdzenia, a w przypadku szkód wyrządzonych w sadach - w terminie 14 dni od dnia jej powstania z jednoczesnym określeniem liczby uszkodzonych drzew.

3. Dzierżawca lub zarządca obwodu łowieckiego jest obowiązany do prowadzenia ewidencji zgłoszeń, o których mowa w ust. 2.

§ 2. 1. Wstępnego szacowania szkody, zwanego dalej "ogłędzinami", ostatecznego szacowania szkody oraz ponownego szacowania szkody dokonują upoważnieni przedstawiciele dzierżawcy lub zarządcy obwodu łowieckiego, zwani dalej "szacującymi", przy udziale poszkodowanego albo jego pełnomocnika oraz, na żądanie jednej ze stron, przedstawiciela właściwej terytorialnie izby rolniczej.

2. Pełnomocnikowi, o którym mowa w ust. 1, pełnomocnictwa udziela się na piśmie.

3. Dzierżawca lub zarządca obwodu łowieckiego zawiadamia poszkodowanego o terminie oględzin, ostatecznego szacowania szkody lub ponownego szacowania szkody nie później niż na 2 dni przed ich dokonaniem, a za porozumieniem stron - w terminie krótszym.

4. Nieobecność zawiadomionego poszkodowanego nie wstrzymuje dokonania oględzin, ostatecznego szacowania szkody lub ponownego szacowania szkody.

5. Z oględzin, ostatecznego szacowania szkody oraz ponownego szacowania szkody szacujący sporządzają protokół, zwany dalej "protokołem", który podpisują szacujący, poszkodowany albo jego pełnomocnik oraz przedstawiciel właściwej terytorialnie izby rolniczej, jeżeli uczestniczył w tej czynności.

6. Gdy poszkodowany jest nieobecny lub odmawia podpisania protokołu, szacujący zamieszcza o tym informację w protokole, z podaniem przyczyny braku podpisu.

7. Poszkodowany może wnieść zastrzeżenia do protokołu.

8. Wzór protokołu stanowi załącznik do rozporządzenia.

§ 3. 1. Ostateczne szacowanie szkody w uprawach poprzedza się dokonaniem oględzin.

2. Oględzin nie dokonuje się w przypadku szkód:

1) w płodach rolnych;

2) wyrządzonych przez dziki na łąkach i pastwiskach;

3) w uprawach, jeżeli szkoda powstała i została zgłoszona bezpośrednio przed sprzętem uszkodzonej uprawy lub w jego trakcie.

3. Oględzin dokonuje się w terminie 7 dni od dnia zgłoszenia szkody.

4. Podczas oględzin ustala się:

1) gatunek zwierzyny, która wyrządziła szkodę;

2) rodzaj, stan i jakość uprawy;

3) obszar całej uprawy;

4) szacunkowy obszar uprawy, która została uszkodzona;

5) szacunkowy procent zniszczenia uprawy na uszkodzonym obszarze.

§ 4. 1. Ostatecznemu szacowaniu podlegają straty ilościowe i jakościowe powstałe w wyniku uszkodzenia lub zniszczenia uprawy lub płodów rolnych.

2. Ostatecznego szacowania szkody oraz ustalenia wysokości odszkodowania dokonuje się najpóźniej na dzień przed sprzętem uszkodzonej lub zniszczonej uprawy, a w przypadku uszkodzonego lub zniszczonego płodu rolnego - w terminie 7 dni od dnia zgłoszenia szkody.

3. O terminie planowanego sprzętu uszkodzonej uprawy poszkodowany jest obowiązany powiadomić szacującego w formie pisemnej, w terminie 7 dni przed zamierzonym sprzętem.

4. Ostatecznego szacowania szkody wyrządzonej przez dziki na łąkach i pastwiskach dokonuje się w przypadku szkody wyrządzonej:

1) poza okresem wegetacyjnym - przed rozpoczęciem wegetacji w kolejnym roku, w terminie umożliwiającym doprowadzenie uszkodzonego obszaru do stanu pierwotnego;

2) w okresie wegetacyjnym - w terminie 7 dni od dnia zgłoszenia szkody.

5. Podczas ostatecznego szacowania szkody ustala się:

1) gatunek zwierzyny, która wyrządziła szkodę;

2) rodzaj uprawy lub płodu rolnego;

3) stan i jakość uprawy lub jakość płodu rolnego;

- 4) obszar całej uprawy lub szacunkową masę zgromadzonego płodu rolnego;
 - 5) obszar uprawy, która została uszkodzona lub szacunkową masę uszkodzonego płodu rolnego;
 - 6) procent zniszczenia uprawy na uszkodzonym obszarze;
 - 7) plon z 1 ha lub szacunkową masę uszkodzonego płodu rolnego;
 - 8) rozmiar szkody;
 - 9) wysokość odszkodowania.
6. Ustalenia rozmiaru szkody dokonuje się poprzez:
- 1) pomnożenie obszaru uprawy, która została uszkodzona, oraz procentu jej zniszczenia, a następnie pomnożenie tak uzyskanej powierzchni zredukowanej oraz plonu z 1 ha - w przypadku szkód w uprawach;
 - 2) ustalenie szacunkowej masy uszkodzonego płodu rolnego - w przypadku szkód w płodach rolnych.
7. Wysokość odszkodowania ustala się, mnożąc rozmiar szkody przez cenę skupu danego artykułu rolnego, a w przypadku gdy nie jest prowadzony skup - cenę rynkową z dnia ostatecznego szacowania szkody, w rejonie powstania szkody. Wysokość odszkodowania pomniejsza się odpowiednio o nieponiesione koszty zbioru, transportu i przechowywania.
8. Wysokość odszkodowania za szkody wyrządzone przez dziki na łąkach i pastwiskach ustala się na podstawie wartości utraconego plonu (masy zielonej lub siana) w danym sezonie wegetacyjnym oraz kosztów doprowadzenia uszkodzonego obszaru do stanu pierwotnego; koszty te wylicza się na podstawie aktualnych cen prac agrotechnicznych oraz wartości rynkowej nasion niezbędnych do wysiania.
9. Nieuprzątnięcie płodów z uszkodzonej uprawy po dokonaniu ostatecznego szacowania szkody wyklucza możliwość ponownego szacowania szkody w przypadku dalszego zwiększenia się szkody.
10. Jeżeli nieuprzątnięcie płodów, o których mowa w ust. 9, spowodowane było warunkami atmosferycznymi, dopuszcza się, za porozumieniem stron, ponowne szacowanie szkody, jednak nie później niż w terminie 7 dni od dnia ostatecznego szacowania szkody. Nie dotyczy to przypadków określonych w [art. 48 pkt 2](#) ustawy z dnia 13 października 1995 r. - Prawo łowieckie.
11. Do ponownego szacowania szkody i ustalania na jego podstawie wysokości odszkodowania stosuje się odpowiednio przepisy ust. 4-8.

§ 5. Przy ostatecznym szacowaniu szkody w uprawach wymagających zaorania odszkodowanie ustala się, jeżeli szkoda powstała:

- 1) w okresie do dnia 15 kwietnia - w wysokości 25 %,
- 2) w okresie od dnia 16 kwietnia do dnia 20 maja - w wysokości 40 %,
- 3) w okresie od dnia 21 maja do dnia 10 czerwca - w wysokości 60 %,
- 4) w okresie od dnia 11 czerwca - w wysokości 85 %

kwoty obliczonej w sposób określony w § 4 ust. 7.

§ 6. Wypłaty odszkodowań dokonują dzierżawcy lub zarządcy obwodów łowieckich w terminie trzydziestu dni od dnia sporządzenia protokołu ostatecznego szacowania szkody albo od dnia sporządzenia protokołu ponownego szacowania szkody, o ile ponowne szacowanie miało miejsce.

§ 7. 1. Przepisy § 1-6 stosuje się odpowiednio do:

- 1) szacowania szkód wyrządzonych przez zwierzęta łowne objęte całoroczną ochroną w uprawach i płodach rolnych;

2) szacowania szkód wyrządzonych przez zwierzęta łowne, o których mowa w [art. 46 ust. 1 pkt 1](#) ustawy z dnia 13 października 1995 r. - Prawo łowieckie, na obszarach niewchodzących w skład obwodów łowieckich;

3) wypłaty odszkodowań za szkody, o których mowa w pkt 1 i 2.

2. W przypadku Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe obowiązki związane z szacowaniem szkód wyrządzonych przez zwierzęta łowne objęte całoroczną ochroną w uprawach i płodach rolnych oraz wypłat odszkodowań za nie wykonuje właściwe nadleśnictwo.

§ 8. Traci moc [rozporządzenie](#) Ministra Środowiska z dnia 15 lipca 2002 r. w sprawie sposobu postępowania przy szacowaniu szkód oraz wypłat odszkodowań za szkody w uprawach i płodach rolnych (Dz. U. Nr 126, poz. 1081).

§ 9. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

4. Uchwała Sejmiku w sprawie terminów zbioru roślin.

Uchwała nr XLVIII/789/10 Sejmiku Województwa Małopolskiego z dnia 30 sierpnia 2010 r. w sprawie określenia terminów zbioru gatunków roślin uprawnych na terenie województwa małopolskiego.

Na podstawie art. 18 pkt 20 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (Dz. U. z 2001r. nr 142 poz. 1590 z późn. zm.) oraz art. 48 pkt 2 ustawy z dnia 13 października 1995 r. Prawo łowieckie (Dz. U. z 2005 r. nr 127 poz. 1066 z późn. zm.) Sejmik Województwa Małopolskiego uchwala, co następuje:

§ 1

Określa się terminy zbioru gatunków roślin uprawnych na terenie województwa małopolskiego w celu ustalania obowiązku wynagradzania szkód wyrządzonych w uprawach i płodach rolnych przez dziki, łosie, jelenie, daniela i sarny oraz przy wykonywaniu polowań:

1) dla regionu I, obejmującego obszar powiatów: bocheńskiego (miasto Bochnia oraz gminy: Bochnia, Drwinia, Rzezawa), brzeskiego (gminy: Borzęcin, Brzesko, Dębno, Gnojnik, Szczurowa), chrzanowskiego, dąbrowskiego, gorlickiego (miasto Gorlice oraz gminy: Bobowa, Biecz, Gorlice, Lipinki, Łuna, Moszczenica), krakowskiego, miechowskiego, myślenickiego (gminy: Dobczyce, Myślenice, Siepraw, Sułkowice), nowosądeckiego (gminy: Chełmiec, Gródek nad Dunajcem, Korzenna, Łososina Dolna), olkuskiego, oświęcimskiego, proszowickiego, tarnowskiego (gminy: Ciężkowice, Gromnik, Lisia Góra, Pleśna, Radłów, Ryglice, Rzepiennik Strzyżewski, Szerzyny, Skrzyszów, Tarnów, Tuchów, Wierzchosławice, Wietrzychowice, Wojnicz, Żabno), wadowickiego (gminy: Brzeźnica, Kalwaria Zebrzydowska, Spytkowice, Tomice, Wadowice, Wieprz), wielickiego oraz miast na prawach powiatu: Krakowa, Nowego Sącza i Tarnowa:

Termin zbioru Gatunki roślin

31 maja poplony ozime, warzywa zimujące, np. pory, pietruszka, jarmuż

31 lipca jęczmień ozimy

01 sierpnia rzepak ozimy, żyto

15 sierpnia groch, pszenżyto ozime

25 sierpnia jęczmień jary, pszenica ozima
31 sierpnia pszenica jara, owies, pszenżyto jare
05 września rzepak jary, fasola szparagowa
15 września łubin żółty i wąskolistny, ogórek gruntowy, cebula
30 września papryka, fasola na nasiona, pomidory
15 września bobik
10 października tytoń
15 października ziemniaki, kalafior, koniczyna, lucerna
20 października trawy w uprawie polowej
31 października buraki pastewne, kukurydza, poplony ścierniskowe, seler, buraki
ćwikłowe, marchew, pietruszka oraz pozostałe gatunki nie wymienione w tabeli
15 listopada kapusta późna, buraki cukrowe, kukurydza na kiszonkę w plonie wtórnym

2) dla regionu II, obejmującego obszar powiatów: bocheńskiego (gminy: Lipnica Murowana, Łapanów, Nowy Wiśnicz, Trzciana, Żegocina), brzeskiego (gminy: Czchów, Iwkowa), gorlickiego (gminy: Ropa, Sękowa, Uście Gorlickie), limanowskiego, myślenickiego (gminy: Lubień, Pcim, Raciechowice, Tokarnia, Wiśniowa), nowosądeckiego (miasto trybów oraz gminy: trybów, Kamionka Wielka, Krynica, Łabowa, Łącko, Muszyna, Nowojowa, Piwniczna, Podegrodzie, Rytro, Stary Sącz), nowotarskiego, suskiego, tarnowskiego (gmina Zakliczyn), tatrzańskiego oraz wadowickiego (gminy: Andrychów, Lanckorona, Mucharz, Stryszów):

Termin zbioru Gatunki roślin
31 maja poplony ozime
10 sierpnia jęczmień ozimy
30 sierpnia żyto, pszenżyto ozime
10 września pszenica ozima, pszenżyto jare, jęczmień jary
15 września pszenica jara, owies
30 września motylkowe wieloletnie na siano i kiszonkę, tj. koniczyna, lucerna, trawy w uprawie polowej, ziemniaki, marchew, pietruszka, buraki ćwikłowe, seler, ogórek gruntowy
20 października poplony ścierniskowe, bobik oraz pozostałe gatunki nie wymienione w tabeli
31 października buraki pastewne
15 listopada kukurydza

3) Podział na dwa regiony klimatyczne województwa małopolskiego przedstawia mapa, stanowiąca załącznik nr 1 do niniejszej uchwały.

§ 2

Niniejsza uchwała nie dotyczy trwałych użytków zielonych, na których szkody spowodowane zniszczeniem darni mogą powstać w okresie całego roku.

§ 3

Wydanie uchwały powierza się Zarządowi Województwa Małopolskiego.

§ 4

Traci moc Rozporządzenie nr 68/05 Wojewody Małopolskiego z dnia 14 grudnia 2005 r. w sprawie określenia terminów zbioru gatunków roślin uprawnych na terenie województwa małopolskiego.

§ 5

Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Małopolskiego.

UZASADNIENIE

Na podstawie art. 48 pkt 2 ustawy z dnia 13 października 1995 r. Prawo łowieckie (Dz. U. z 2005 r. nr 127 poz. 1066 z późn. zm.); odszkodowanie za szkody w uprawach i płodach rolnych nie przysługuje: „posiadaczom uszkodzonych upraw lub płodów rolnych, którzy nie dokonali ich sprzętu w terminie 14 dni od dnia zakończenia okresu zbioru tego gatunku roślin w danym regionie, określonego przez sejmik województwa w drodze uchwały”. W związku z powyższym Sejmik Województwa Małopolskiego zobowiązany jest do ustalenia terminu zakończenia zbiorów poszczególnych gatunków roślin w województwie małopolskim. Niniejsze terminy zakończenia zbiorów poszczególnych roślin uprawnych zaopiniowane zostały przez Małopolską Izbę Rolniczą, Małopolski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Karniowicach oraz Stację Doświadczalną Oceny Odmian w Węgrzcach. Wobec powyższego podjęcie niniejszej uchwały jest uzasadnione.

5. Ustawa o ochronie przyrody t.j.Dz.U.2016.2134 ze zm.

USTAWA

z dnia 16 kwietnia 2004 r.

o ochronie przyrody

(tekst jednolity)

Rozdział 10

Skutki prawne objęcia ochroną

Art. 126. 1. Skarb Państwa odpowiada za szkody wyrządzone przez:

- 1) żubry - w uprawach, płodach rolnych lub w gospodarstwie leśnym;
 - 2) wilki - w pogłowie zwierząt gospodarskich;
 - 3) rysie - w pogłowie zwierząt gospodarskich;
 - 4) niedźwiedzie - w pasiekach, w pogłowie zwierząt gospodarskich oraz w uprawach rolnych;
 - 5) bobry - w gospodarstwie rolnym, leśnym lub rybackim.
2. Odpowiedzialność, o której mowa w ust. 1, nie obejmuje utraconych korzyści.
3. Oględzin i szacowania szkód, o których mowa w ust. 1, a także ustalania wysokości odszkodowania i jego wypłaty, dokonuje regionalny dyrektor ochrony środowiska, a na obszarze parku narodowego dyrektor tego parku.
4. Właściciele lub użytkownicy gospodarstw rolnych i leśnych mogą współdziałać z regionalnym dyrektorem ochrony środowiska, a na obszarze parku narodowego - z dyrektorem tego parku, w zakresie sposobów zabezpieczania upraw i płodów rolnych, lasów oraz zwierząt gospodarskich przed szkodami powodowanymi przez zwierzęta, o których mowa w ust. 1.
5. Współdziałanie, o którym mowa w ust. 4, może obejmować budowę urządzeń lub wykonanie zabiegów zapobiegających szkodom, finansowane z budżetu właściwego miejscowo dyrektora parku narodowego lub regionalnego dyrektora ochrony środowiska, w ramach zawartych umów cywilnoprawnych.
6. Odszkodowanie nie przysługuje:
- 1) osobom, którym przydzielono grunty stanowiące własność Skarbu Państwa;

- 2) jeżeli poszkodowany:
- a) nie dokonał sprzętu upraw lub płodów rolnych w ciągu 14 dni od zakończenia zbiorów tego gatunku roślin w danym regionie,
 - b) nie wyraził zgody na budowę przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska lub dyrektora parku narodowego urządzeń lub wykonanie zabiegów zapobiegających szkodom;
- 3) za szkody:

- a) powstałe w mieniu Skarbu Państwa, z wyłączeniem mienia oddanego do gospodarczego korzystania na podstawie [Kodeksu cywilnego](#),
- b) nieprzekraczające w ciągu roku wartości 100 kg żyta w przeliczeniu na jeden hektar uprawy,
- c) w uprawach rolnych założonych z naruszeniem powszechnie stosowanych wymogów agrotechnicznych,
- d) wyrządzone przez wilki, niedźwiedzie lub rysie w pogłowie zwierząt gospodarskich pozostawionych, w okresie od zachodu do wschodu słońca, bez bezpośredniej opieki.

7. Szkody wyrządzone przez zwierzęta łowne, występujące w parkach narodowych, strefach ochronnych zwierząt łownych oraz w rezerwatach przyrody szacuje się oraz dokonuje wypłaty odszkodowań według zasad określonych w [rozdziale 9](#) ustawy z dnia 13 października 1995 r. - Prawo łowieckie (Dz. U. z 2005 r. Nr 127, poz. 1066, z późn. zm.).

8. Szacowanie szkód wyrządzonych przez zwierzęta łowne w strefie ochronnej zwierząt łownych należy do zadań Służby Parku Narodowego, a w rezerwatach przyrody - do sprawującego nadzór nad rezerwatem.

9. Odszkodowania za szkody spowodowane przez zwierzęta łowne w parku narodowym oraz strefie ochronnej zwierząt łownych są pokrywane ze środków parku narodowego, a za szkody spowodowane w rezerwatach przyrody - ze środków regionalnej dykcji ochrony środowiska.

10. W sprawach spornych dotyczących wysokości odszkodowań za szkody wyrządzone przez zwierzęta, o których mowa w ust. 1, orzekają sądy powszechne.

11. Minister właściwy do spraw środowiska w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw rolnictwa i ministrem właściwym do spraw rybołówstwa określi, w drodze rozporządzenia, tryb postępowania przy szacowaniu szkód oraz sposób wypłaty odszkodowań za szkody, o których mowa w ust. 1, a także wzory dokumentów dotyczących szacowania szkód i wyliczania odszkodowań oraz terminy zgłoszenia i szacowania szkody, kierując się potrzebą dokonywania oceny rzeczywistej szkody oraz przyjęcia wysokości wyceny szkody według cen rynkowych.

12. Rada Ministrów może określić, w drodze rozporządzenia, inne niż wymienione w ust. 1 gatunki zwierząt chronionych wyrządzających szkody, za które odpowiada Skarb Państwa, kierując się potrzebą utrzymania ochrony gatunkowej zwierząt zagrożonych wyginięciem i wyrządzających szkody w gospodarce człowieka.